

Dysartrie

In deze folder leest u wat dysartrie is, hoe deze ontstaat en wat de gevolgen daarvan zijn in het dagelijks leven. Ook leest u wat de logopedist voor u of voor uw naaste kan betekenen in de behandeling. Ten slotte vindt u een aantal basisadviezen om het spreken te ondersteunen.

Wat is dysartrie?

Dysartrie is een spraakstoornis, waarbij de articulatiespieren niet meer goed functioneren. Dysartrie kan veroorzaakt worden door een aandoening of beschadiging in het zenuwstelsel. Het ontstaan van de dysartrie kan zowel plotseling als geleidelijk zijn. Dit hangt af van de oorzaak. Denk bijvoorbeeld aan een CVA (beroerte), hersenbeschadiging na een ongeval of een zenuw- of spierziekte. Bij een dysartrie is de functie van één of meer bij de spraak betrokken spieren verstoord. Er kan een stoornis zijn in de kracht en coördinatie van de spieren die de stem, ademhaling en spraak aansturen.

Gevolgen dysartrie

Een dysartrie kan verschillen in ernst en in vorm. Iedere dysartrie is anders. De kenmerken hangen af van welk systeem of gebied in het zenuwstelsel is aangetast. Vaak praat de persoon minder duidelijk, waardoor de spraak minder goed verstaanbaar is.

De ernst van de dysartrie kan verschillen van minimale tot ernstige problemen in de spraakverstaanbaarheid. Bij dysartrie ten gevolge van een CVA is er geregeld sprake van een verlamming aan één kant van het aangezicht, waardoor de spraak en de mimiek verandert. Tevens kan hierdoor speekselverlies optreden.

----- zie volgende pagina -----

Er kunnen verder problemen zijn met:

Spraak:	Stem:	Adem:
<ul style="list-style-type: none"> • het spreektempo: te hoog, te laag of juist wisselend • haperende spraak • weglaten, vervangen of vervormen van klanken • nasaal klinken van de spraak • monotone spraak: met weinig intonatie • binnensmonds spreken 	<ul style="list-style-type: none"> • hese of schorre stem • te hoog of te laag spreken • te hard of te zacht spreken • momenten dat de stem wegvalt (afonie) 	<ul style="list-style-type: none"> • slechte adembeheersing • hoge en/of gespannen ademhaling • geperste ademhaling • hoorbaar in- en uitademen

Adviezen

Adviezen voor de persoon met dysartrie om de communicatie zo goed mogelijk te laten verlopen:

- Maak oogcontact.
- Spreek langzaam.
- Spreek in korte en eenvoudige zinnen.
- Spreek niet te lang door op één adem. Gebruik voldoende pauzes.
- Schrijf indien mogelijk uw boodschap in steekwoorden op.
- Wijs aan wat u bedoelt in de ruimte, in een aanwijsboek of op bijvoorbeeld een tablet.
- Ondersteun het gesprek eventueel non-verbaal met gebaren of een eenvoudige tekening.
- Leg nieuwe gesprekspartners uit dat u dysartrie heeft en geef aan hoe zij het beste op u kunnen reageren als de communicatie moeizaam verloopt.
- Vermijd of beperk spreken wanneer u vermoeid bent.

Adviezen voor de gesprekspartners om de communicatie zo goed mogelijk te laten verlopen:

- Maak oogcontact.
- Zorg voor een rustige omgeving.
- Neem de tijd voor een gesprek en geef uw volledige aandacht.
- Onderbreek de persoon met dysartrie niet.
- Wees eerlijk tegen de persoon met dysartrie. Geef het aan wanneer je hem of haar niet verstaat.
- Vraag om herhaling als u de boodschap niet goed verstaan heeft.
- Stel ja/nee vragen om de boodschap die u niet begrepen heeft te achterhalen.
- Stimuleer het gebruik van ondersteunende communicatiemiddelen (schrijven, gebaren)

- Vermijd of beperk communicatie wanneer degene met dysartrie vermoeid is.
- Als er veel bezoek is, zorg dan dat de persoon met dysartrie bij het gesprek betrokken wordt.
- Laat het gesprek rusten als u de boodschap na meerdere pogingen niet verstaan heeft. Kom er later op terug.

Logopedie

De logopedist doet onderzoek naar het gevoel en het functioneren van de spieren in het gezicht. Ook wordt de stem en de verstaanbaarheid beoordeeld. De logopedist geeft vervolgens op maat gemaakte oefeningen en adviezen, zodat het voeren van een gesprek gemakkelijker loopt. Het doel van de behandeling is het verbeteren van de spraakverstaanbaarheid.

Meer informatie

Wij kunnen ons voorstellen dat u extra begeleiding en/of informatie wilt hebben in deze nieuwe situatie omtrent uw naaste. U kunt dan contact opnemen met de behandelend logopedist.

Contact via het algemene telefoonnummer: 088-3114200

U kunt ook mailen naar logopedie@zinzia.nl